

JEJÍ ŽIVOT JE JAKO NAPÍNAVÝ ROMÁN. Sedm let čekala na ženatého muže, zemřelo jí vytožené dítě, po havárii přišla o obličej, bojovala s rakovinou...

Osud se s ní nepáral, přesto na něj nezanevřela. Helena Štáchová právě slaví sedmdesátku.

Helena Štáchová: (70)

„Každý člověk tu má nějaké úkoly. Jde o to, jak se s nimi dokážeme vypořádat.“

Věřím

na předešlé ŽIVOTY

Sluší vám to...
Děkuji. Musím zafukat na dřevo, že momentálně se mám hezky. Dočetla jsem se, že mě stihají další osudové rány, že nemohu chodit. Naopak. Cítím se dobře, jako by mi bylo třicet.
Lekci od života jste dostala dost. Kde jste brala sílu vždy jít dál?
Život mě kromě tvrdých lekcí také hojně obdaroval. Je to o vůli. Třeba při té poslední tafce – rakovině. Potvrdil mi to i můj ošetřující lékař, že byli lidé, kteří na tom byli mnohem lépe než já, a uzdravit se jim nepovedlo... Musíte mít prostě chuť a důvod, proč bojovat. Musíte

se těšit a věřit, že to bude dobrý. A já mám děti, bráchu, rodinu, kterou miluju. Kvůli nim jsem tady chtěla ještě zůstat. A vlastně i kvůli sobě, vždyť život stojí za to.
I kvůli divadlu?
Přesně tak. Mám svou práci jako koníčka. Divadlu dávám naprosto všechno, žiju s ním od ráda do večera. Mám zkušenosti, že pokud něco děláte s láskou a nasazením, ono se vám to vrátí. V divadle jsem už 48 let a ta zpětná vazba, kdy vidíte v hledišti rozesmáté obličeje, vám dává tolik štěstí... tolik to nabíjí

i uzdravuje. Proto si vždycky říkám, že mě zubatá nedostane.
Jedna věc je si to říct, druhá udělat. Prozradte, jak bojovat?
Rovnováhu udržíte pohybem. Ne fyzickým, ale tím, že stále něco děláte. Já natáčím, režíruju, píšu, dabuju, pořád něco vytvářím. Jsem stále v pohybu. A těším se, že se zastavím, sním o tom. Jenže když takový den dva přijde, začnu panikařit. Bubáci lezou ze skříní... Ale když máte práci, která vás baví, zatlačíte všechny obavy někam pryč. Zmizí.
Nikdy vás nenapadlo, proč zrovna já? Proč se to stává mně?

Život mě kromě tvrdých lekcí

také hojně obdaroval.

Byl důvod o něj bojovat.

První chvíle je vztek. Jsem nazlobená na osud. Těch ran jsem dostala už tolik, že si říkám, že už jsem snad svoje penzum mohla splnit. Tak

proč zase další? A pochopitelně máte v takových okamžicích strach. To je logické.

Jak jste to zvládla?

Strach mi nedal spát, dívala jsem se celé hodiny do stropu. Ležela jsem na chemoterapii, kde do mě pomocí hadiček kapala chemie... Až jsem si řekla, že musím tu svou hlavu něčím zaměstnat. A přijala jsem nabídku, kterou jsem předtím odmítla. Začala jsem psát knížku o svém životě. S laptopem na břicho jsem unikala do vzpomínek. Řekla jsem si, že i když knížku nestihnou dopsat, zanechám alespoň kus svědectví svým dětem.

Dětem?

Ano, odpovědi na některé otázky... Moji rodiče odešli velmi nečekaně a tragicky a mně zbylo tolik otázek, které jsem jim nikdy nepoložila v domnění, že máme spoustu času...

V knížce zmiňujete i své krédo: Neboj se stínů. Stín znamená, že nablízku je vždycky světlo...

Člověk musí věřit, že když je špatně, bude lépe. Jen to chce čas. Ten dokáže hojit. I věci, které si myslíte, že nemůžete přežít. Že bez ztráty milovaného člověka už život nebude hezký, nikdy se nebudete smát a nikdy nebude pěkně. Bude, věřte člověku, kterému je sedmdesát let. Čas je milosrdný a hojivý!

Je lepší jít štěstí naproti, nebo nechat věci plynout?

Věřím na osud. Když se narodíte, máte některé věci předurčené. A i kdybyste se stavěla na hlavu, nezměníte je. Bohužel nejsem věřící. Přitom s vírou se žije snáze, spoléháte na Něj. Když tuhle hlubokou víru nemáte, musíte se spoléhat jen na sebe. Proto útrpně se nechat vláčet osudem je hloupost. Třeba právě ten boj máte v popisu práce...

Nevěříte, že nás něco přesahuje?

Věřím. Jen TO nemám pojmenované. Když vás osud nešetří, nutí vás to přemýšlet nad příčinami. Já začala hodně číst, hledat odpovědi. Výsledkem je, že věřím na předešlé životy i na to, že každý člověk má ve svém životě nějaké úkoly. Kdo si pluje spokojeně životem, nehledá odpovědi. Štěstí uspává. Ale kdy máte chuť pomáhat lidem okolo? Kdy jste empatická? Když se něco podobného stane vám... Když jen v poklidu přežíváte, tak vám život propluje mezi prsty.

Někomu to ale vyhovuje...

Souhlasím. Sama ale musím teď při pohledu zpátky uznat, že mi každá rána moc dala. Hodně jsem se od života naučila, dost jsem zpokorněla. Jako mladá jsem byla rozmazlený fracek, všechno mi vycházelo, byla jsem celkem pěkná holka, kluci o mě měli zájem, ve škole mi to šlo, měla jsem bezvadnou rodinu – zkrátka růžová zahrada.

Apak?

První taška přišla, když mi zbožňovaného tátu přejelo auto. Najednou jsem si uvědomila, že jsme smrtelní a že vám někdo může ze života odejít během vteřiny... Záhy nato moji mamince puklo žalem srdce a odešla za ním. Došlo mi, že z vteřiny na vteřinu se vám může změnit svět a musíte si vážit každé hezké chvíle. Vše může být vmžiku jinak.

Bylo?

Později mi krátce po porodu umřelo vytožené dítě. Měla jsem pocit, že tři tragédie za sebou už nezvládnou. Ale máte jen dvě volby: buď to vzdát, nebo jít dál. Naštěstí už jsem v té době měla divadlo i muže... Díky téhle zkušenosti jsem své děti pak bezmezně milovala, jsou pro mě všechno na světě. Víím, že je to skutečně zážrak, protože tak to být vůbec nemusí.

Že nic není definitivní, jste si ověřila i později...

Prožívala jsem krásnou životní etapu, ale během vteřiny se mi stala havárie v autě a přišla

jsem o obličej. Dost slova. Byla jsem monstrem, kterého se na ulici lidé báli. Tehdy mi můj muž nesmírně pomohl. Řekl: „Fajn, bral jsem si žen-



1. Osudový muž Miloš Kirschner.

2. Další osudový „muž“ Hurvínek, s nímž prožila v divadle 48 let.

3. Se svými dětmi, které nakonec v divadle pracují také.

skou, kterou mi chlapi záviděli, ale bral jsem si tebe. S tím, jaká jsi...“ To byla úžasná podpora. Stejně jako od vzácného přítele profesora Měšťáka, který se o mě staral a uklidňoval mě, že všechno na obličej se dá spravit...

Byla jste o šestnáct let mladší než manžel. Nevadilo to?

Ve stručnosti

■ *Jméno Heleny Štáchové je spojené s Divadlem Spejbla a Hurvínka, především s hlasem Máničky. A také americké Lisy Simpsonové.*

■ *Jejím manželem byl český loutkář, dlouholetý ředitel a hlavní interpret Divadla Spejbla a Hurvínka Miloš Kirschner. Když zemřel, bylo jí 52 let.*

■ *Po jeho smrti se jedenáct let soudila o ochranné známky na loutky, které zdědila. Vyhrála. Dnes je ředitelkou divadla už 20 let a má dvě děti, které v divadle pracují. Na ČT můžete nyní vidět jejich šedesát dílů angličtiny s Hurvínkem, v divadle zase premiéru Spejbl versus Dráku-la pro dospělé (www.spejbl-hurvinek.cz).*

Ne. Poskytl mi ochranu, byl mým guru v životě i na jevišti. A dal mi skvělé děti.

Seznámili jste se, když byl ženatý. Chodila jste s ním pak sedm let, než se rozvedl. Jak to, že jste na něj vydržela tolik let čekat?

Ten vztah byl proti mým zásadám a dlouho jsem se mu bránila. Jenže naše hluboké přátelství přerostlo v osudový vztah. Po dohodě s Milošovou ženou jsme kvůli jeho dětem zachovávali zdání rodiny. Což pro mě nebylo právě lehké. Několikrát jsem se s ním rozešla. Jenže jsme spolu pracovali, viděli se denně a předsevzetí vzalo záhy zasvě. Byl to hluboký vztah, silné pouto... Ironií všeho bylo, že když se na-

konec rozvedl a my se vzali, jeho děti nám řekly, že jsme to měli udělat hned.

Vaše manželství bylo spokojené?

Ano. Když zemřel, najednou jsem tu stála sama. Navíc jsem po něm převzala vedení divadla a za běhu jsem se musela naučit nově disciplíně, vypořádat se se všemi povinnostmi, zabezpečit rodinu, divadlo... Dva roky jsem pracovala skoro nonstop, abych splatila všechny závazky vůči jeho dětem a zabezpečila ty své, co studovaly. Byly to roky plné bolesti a vyčerpání. K tomu on mi tak bolestně chyběl...

Jde po tak velké lásce potkat další?

Nevím. Mohu soudit jen podle sebe. Podle mě už to nikdy tak neprožijete. Můžete pak později potkat někoho zajímavého, s kým vám je dobře. Ale tak klíčový vztah už nemůžete ničím nahradit. Jen záplatovat.